

Värskas valla sõnumid

Number 1(4) märts 2005

ROHKEM HOOLIVUST JA JULGEID TEGUSID!

REIN JÄRVELILL, vallavanem

Käesolev aasta on alanud küllaltki tormiliselt ja pingeliselt ning seda nii riigi kui valla tasandil. Riigi tasandil käib vaidlus, kas sõlmida piirileping või mitte, kas valitsus kukub või mitte. Riik annab puuetega inimeste hoolekande üle valdadele, piisavat raha aga ei tahaks nagu kaasa anda. Loomulikult mõjutavad kõik otsused riigi tasandil valla elu ja kui lisada siia veel soov teha Värskast elamisväärsim vald, siis saamegi vallale kiire ja pingelise aasta.

Hiljutine president Rüütli viis Moskvasse tõi taas ärevuse Setomaale. Kas ongi käes see aeg, mil sõlmitakse piirileping Venemaaga? Setomaa inimesed peavad võitlema emotsioonide, südamevalu, ratsionaalse mõtlemise ja pragmaatilise meele tingitud segapunt-raga. Inimesed on tänaval plakatitega ja koguvad allkirju. Ja see kõik on õige, sest

küsimus on meie isamaa saatuses ning siinjuures ei tohiks me vait olla.

Marlene vos Savant on öelnud: „Lüüasaamine on tihti ajutine seisund. Allaandmine muudab selle alaliseks.” Täna on riik valmis alla andma. Ja see allaandmine ei puuduta mitte Tallinna ja Harjumaad ega Tartumaad vaid see puudutab Setomaad. Kas tõesti on meie riik tingimusteta valmis sõlmima piirilepingu Venemaaga, nii nagu kinnitab Riigikogu väliskomisjoni esimees Marko Mihkelson ja nii nagu arvab Vabariigi Valitsus ja välisminister Rein Lang? Valitsus ei peaks täna kiirustama allaandmisega! Miks ollakse valmis tingimusteta loovutama suure osa Eesti Vabariigi territooriumist, osa meie eisiade maast. Setod pole olnud sõjas Venemaaga ja seda kaotanud, et peavad nüüd maksma kontributsiooni Venemaale oma kodude, metsade ja maade näol. Seda kaotust, kui see nii peab minema, ei tohi panna ühe väikse rahvakillu peale, vaid Eesti riik tervikuna peaks selle koorma enda peale võtma ja selle kaotuse solidaarselt kompenseerima.

Tulles tagasi valla tasandile, olen kindlalt veendunud, et mida vähem meenub inimestele vallavalitsus ja mida vähem on inimestel oma probleemidega asja vallavalitsusse, seda paremini on vallavalitsus tegutsenud. Kui vallateed

on hõõveldatud ja lumest puhtad, kui kõigil koolilastel on tasuta lõunasöök ja tasuta õppevahendid, kui vanurid saavad posti kaudu oma maakasutustoetuse, kui koolilapsed viiakse kooli ja tuuakse koolist, kui vallavalitsust ja valda puudutav informatsioon on kättesaadav internetist ja ajalehe kaudu, siis tõepoolest ei pea inimene tulema valda kurtma, et lükake tee lumest lahti või andke mu lapsele raske majandusliku olukorra tõttu koolis tasuta süüa. Kõigest eelpool nimetatust aga ei piisa, et tagada valla selget arengut. Vallavalitsusel on püstitatud ambitsioonikas eesmärk, saada Põlvamaa kõige elamisväärsimaks ja kiiremini arenevaks vallaks. Selleks aga peab tublisti pingutama. Siiski on juba väga palju tehtud ja palju tegemisel. Eelmine kevad avasime Tsäimaja, millega löime üle kuue uue töökoha ja jätame üle miljoni krooni turistide raha piirkonda. Käesoleva aasta mai kuus saab Värskas valmis 4 uut munitsipaal korterit ja uus perearstikeskus. Värsk näo saab apteek ja pannakse nurgakivi Värskas Veekeskusele. Sügiseks aga peaks valmima lasteaija juurdeehitus ning uus raamatukogu. See pole loomulikult ammendav loetelu käesoleva aasta investeeringutest ja tegemistest, kuid need on olulisemad objektid, mis peaksid tegema Värskast Hüa olümpisõ kotosõ!

Nagu näete on mitmed viimase aja tegevused suunatud lastele. Laste päralt on meie tulevik ja laste olemasolu näitab meie jätkusuutlikkust. Kuna lapsi sünnib viimasel ajal väga vähe, siis on tähtis iga laps. Igast noorest valakodanikust peab kasvama vastavalt tema võimetele arenenud ja aktiivne ühiskonna liige, siinjuures ei piisa ainult haridusasutuste ja vallavalitsuse pingutusest vaid tihti on vaja meie kõigi mõistmist ja hoolivust. Meid on liiga vähe, et võiksime kasvatada erinevate uimastavate ainete sõltuvuses olevaid tänavalapsi, kellel hilisemas elus on väga vähe valikuid ja kelle valikuteks on ainult prügikastielu või vangla. Ükski laps ei ole selles süüdi, et tema vanemad on elule käega löönud ja ei vasta meie ühiskonnas kehtestatud normidele. Miks oleme valmis saatma väikesed lapsed nende vanemate pärast metsa taha, sinna kuhu meie silm ei ulatuks ja meie kõrv ei kuuleks ja peasi, et nad meid ei häiriks. Ehk peaks meil olema rohkem hoolivust ja kui vaja karmi naabrimehelikkust selle asemel, et peita pea liiva alla ja öelda, et probleemi pole olemas. Probleemid on aga olemas ja me peame nad lahendama.

Hea vallarahvas, soovin, et ka käesoleval aastal elu vallas edeneks ja et teil kõigil oleks vähem muresid ning rohkem õnne, edu ja armastust!

Tervitused Haapajärvilt!

Soomes olid 2004. aasta oktoobris omavalitsuste valimised. Haapajärvi linna nõukogusse (volikogusse Eesti mõistes) valiti 35 liiget üldise hääletenamuse alusel. Linnanõukogu esimene koosolek toimus 2005. aasta jaanuari lõpus. Linna nõukogu valis oma esimehe, linnavalitsuse- ja linnanõukogu komisjonide liikmed. Linnavalitsus valmistab ette eelnõusid ja otsuseid linnanõukogu jaoks ja on vastutav otsuste täideviimise eest. Meie uus linnanõukogu esimees on Veikko Ekman. Ta on olnud linnanõukogu liige ja kuulunud erinevatesse komisjonidesse alates 1981. aastast.

Linnanõukogus on kolm peamist komisjoni: sotsiaal- ja tervishoiukomisjon; haridus- ja kultuurikomisjon; majanduskomisjon. Kõikides komisjonides on üheksa liiget.

Esimene Soome president Kaarlo Juho Ståhlberg (osales ka 1920 Tartu rahu sõlmimisel) veetis oma lapsepõlve Haapajärvil. Temale pühendatud muuseum asub Haapajärvi kesklinnas. Foto JUHA UUSIVIRTA.

Sotsiaal- ja tervishoiu teenused moodustavad suurima osa meie tegevustest ja hõlmab üle 58% eelarvest. Järgmise tähtsama osa moodustavad haridusteenused, mis moodustavad 31% eelarvest.

Talv on Haapajärvil olnud väga muutlik. On olnud üks külm talvapäev ja peale seda kohe pehme sulailm. Samas võimalused suusatamiseks on olnud väga head. Meil on olnud lumi maas alates novembrist. Külstage meie kodulehekülge internetis www.haapajarvi.fi tutvumaks põhjalikuma infoga Haapajärvi kohta.

On olnud väga meeldiv külastada Värskat ja kogeda teie külalislahkust kogu meie sõprussuhete jooksul. Me loodame, et kõigil Värskas valla elanikel läheb hästi ja me peagi näeme teie õpilasi, õpetajaid ja täiskasvanuid varsti siin Haapajärvil.

JUHA UUSIVIRTA, Haapajärvi linnavalitsuse direktor

TEATED

Värskas valla eelarve 2005. aastaks

EELARVE TULUD	
Maksud	5 080 498
Füüsilise isiku tulumaks	3 780 498
Maamaks	1 300 000
Kaupade ja teenuste müük	2 348 220
Muud tulud	94 100
Toetused riigilt ja riigiasutustelt KOKKU	11 698 367
	19 221 185

FINANTSEERIMISTEHINGUD	
Kohustuste suurenemine	6 000 000
Laenu võtmine muudelt residentidelt	6 000 000
Kohustuste vähenemine	- 1 020 907
Kapitaliliisingu maksed residentidele(-)	- 48 835
Võetud laenu tagasimaksmine (-)	- 972 072
Muutus kassas ja hoiustes KOKKU	5 208 250
ÜLEJÄÄK(+) PUUDUJÄÄK(-)	- 5 208 250

EELARVE KULUD	
Üldvalitsemine	3 073 856
Volikogu	122 477
Vallavalitsus	2 105 869
Raamatupidamine	296 170
Õppelaenude kustutamine	64 561
Reservfond	105 770
Omafinantseering	115 000
Liikmemaksud ja ühistevõtte kulud	106 339
Laenu, liisingute intress	156 610
Avalik kord ja julgeolek	18 000
Politsei	5 000
Päästeteenistus	13 000

Majandus	1 064 367
Maakorraldus	60 000
Teede hooldus	230 000
Lumetõrje	70 000
Teede tagatisraha tagastamine	12 000
Lobotka bussiootepaviljon	10 000
Turism	124 062
Värskas Veekeskus	458 955
Planeering	50 000
Värskas Veekeskuse jätkuprojekt	49 350
Elamu- ja kommunaalmajandus	2 319 617
Korterid	60 000
Tänavavalgustus	109 809
Tervisekeskus	50 000
Kalmistud, heakord	259 808

Vaba aeg, kultuur ja religioon	4 036 174
Muusikakool	610 292
Sport	87 200
Värskas Raamatukogu	263 544
Saatse raamatukogu	96 793
Värskas kultuurikeskus	613 982
Seto Talumuuseum	2 278 113
Kultuurüritused	25 250
Koostöö	20 000
Külavanemate kuluhüvitis	15 000
Saatse külakeskuse korrastamine	15 000
A. Vabarna omakultuuri preemia	11 000

Haridus	12 319 605
Lasteaed	1 102 941
Lasteaia projekt	4 799 167
Saatse Põhikool	1 161 279
Värskas Gümnaasium	4 761 788
Gümnaasiumi külalised	30 000
Õpilasiin	275 000
Muud hariduse abiteenused	9 430
Koolide õpilaskohad teistele omav.-le	180 000
Sotsiaalne kaitse	1 597 816
Hooldajatoetus	500 000
Saatse sotsiaalkorter	208 714
Avahooldused	178 698
Sünni-, matusetootused, muud	45 000
Toimetulekutoetus	423 000
Ühekordne sotsiaaltoetus	79 000
Sotsiaalõnõniku tegevuskulud KOKKU	163 404
	24 429 435

Seletuskiri eelarve juurde

LEIE HÄÄL, finantsõunik

15. veebruari 2005. aasta istungil võttis Värskas Vallavolikogu vastu Värskas valla 2005. aasta eelarve tulude mahuga 19 221 185 krooni ja kulude mahuga 24 429 435 krooni. Eelarve tulud ja kulud on tasakaalustatud läbi finantseerimistehingute, milleks on vallale täiendavate kohustuste võtmine ja kassatagavara kulude katteks suunamine.

Eelarve koostamisel on lähtutud vallavolikogu poolt vastuvõetud otsustest ja Värskas valla arengukavast. Arvestatud on riigieelarves Värskas vallale planeeritud tasandusfondi vahenditega (dotatsioon, toimetuleku- ja hooldajatoetus ning hariduskulud).

Vallavolikogu tööst

KAIRE LEPASTE, vallasekretäri abi

28. jaanuari 2005. a. istungil:

- Kinnitati Värskas Vallavalitsuse teenistujate ja töötajate koosseisud.
- Muudeti Värskas valla avaliku korra eeskirju. Täiendati eeskirjade punkti 2.16.28 järgmiselt: aktiivse sisseveetud kütust ei tohi kasutada muus sõidukis kui selles, millega kütus sisse toodi. Kütust ei tohi sellest sõidukist välja võtta ja ladustada, väljaarvatud sõiduki remondi ajaks ning isik, kelle suhtes maksuvabastus kohaldatakse, ei tohi seda kütust tasu

TUNNUSTATI VALLAKODANIKKE

Eesti Vabariigi Iseseisvuspäeval, 24. veebruaril 2005 toimunud kontsert-aktusel tunnustati Värskas valla tänukirjaga vallakodanike, kes on 2004. aastal silma paistnud oma tööde-tegemistega. Tänukirja said:

- Ivi Alve Värskas vallas rahva tervise edendamise eest;
- Meeli Härmsen aktiivse kontserttegevuse eest Värskas Muusikakoolis ja Lasteaias;
- Silver Hüüsi aktiivse tegevuse eest külalaua edendamisel;
- Anatoli Iljin Saatse elu edendamise eest;
- Kari Jaago valla majandustegevuse edendamise eest;
- Urmas Jõgeva ettevõtte edendamise eest Värskas vallas;
- Tiina Jõks aktiivse tegevuse eest Saatse Põhikooli toetamisel;
- Anne Kaaber kohusetundliku töö eest;
- Kaja Kaar kauaaegse ja kohusetundliku töö eest;
- Ingrit Kala suurepärase sportlike saavutuste eest;
- Tiina Kadarpi Värskas Muusikakooli etlemisprojektide läbiviimise ja omakultuuri edendamise eest;
- Endel Kapten eakate tegevuse edendamise eest;
- Eve Kapten eduka pedagoogilise töö eest;
- Eino Korela aktiivse tegevuse eest Saatse Põhikooli toetamisel;
- Jelena Kostõgova aktiivse tegevuse eest Saatse Põhikooli toetamisel;

Võrreldes eelmise aastaga on eelarve maht kasvanud 19,33% (2004. aasta kulude maht oli 20 471 752 krooni, käesoleval aastal aga 24 429 435 krooni). Eelarve kulude maht on tõusnud eelkõige erinevate projektide elluviimisega vallas (Munitsipalkorterite ehituse projekt mahus 1 840 000 krooni, lasteaia ja raamatukogu juurdeehituse projekt, Värskas Veekeskuse projekt jm), hariduse investeeringuteks, hooldajatoetuseks ja toimetulekutoetuseks eraldatud rahade kasvuga.

Valla prioriteetideks eelarve koostamisel olid valla üldine areng läbi erinevate investeeringute valla sotsiaal-majandusliku heaolu tõstmiseks. Valla 2005. aasta investeeringuobjektid hõlmavad munitsipalkorterite ehitust, Värskas Lasteaia renoveerimist ja laiendust, samuti raamatukogu juurdeehitust lasteaia hoonesse. Olulisteks prioriteetideks investeeringute osas peab vald üldplaneeringu koostamist, erinevate ehitusprojektide tellimist, mitmete vallale oluliste maade munitsipaliseerimist. Need prioriteetid tulenevad otseselt eesmärgist taotleda täiendavaid vahendeid Euroopa Liidu struktuuri-fondidest ja muudest programmidest.

eest ega tasuta üle anda. Aktiivsest ei kohaldata, kui sõiduki valdaja tegevusest ilmneb, et kütust veetakse sisse kaubanduslikul eesmärgil.

- Kehtestati täiendavate sotsiaaltoetuste taotlemise, määramise ja maksimise kord ning kinnitati 2005 aastaks järgmised sotsiaaltoetuse määrad:

- Sünnitoetus 3000 krooni
- Ranisatoetus 300 krooni
- Matusetootus 600 krooni
- Kütetoetus 800 krooni
- Maakasutustoetus 75 krooni
- Prillitoetus 500 krooni
- Kehtestati detailplaneering nimetusega MAIE, aadressiga Värskas alevik, Värskas vald, Põlva maakond, avalikul väljapanekul esitatud kujul.

15. veebruari 2005. a. istungil:

- Kinnitati Värskas valla 2005. aasta eelarve.
- Otsustati võtta arvelduskrediiti summas 1 000 000 krooni ning vallavalitsusel võtta pangakrediitkaart limiidiga 45 000 krooni.
- Otsustati võtta pangalaenu summas 1 340 000 valla korterite ehitamiseks.

Heldur Kotov külalaua edendamise eest Lobotkas;

Urve Kotov kauaaegse ja kohusetundliku töö eest;

Sirje Kruusamäe Värskas Gümnaasiumi ja suvelaagrite toitlustamise eduka korraldamise eest;

Raul Kudre suurepärase sportlike saavutuste ja aktiivse tegevuse eest vallalaua arengut edendavates töörühmades ja komisjonides;

Anna Kuremägi eakate tegevuse edendamise eest;

Leivo Laats Värskas valla ja Gümnaasiumi eduka esindamise eest etelate konkurssidel ja Baltica maapäeval;

Saima Lepaste Matsuri külalaua edendamise eest;

Laine Lövi eduka Tsäimaja käivitamise eest;

Urmas Mustimets aktiivse osalemise eest valla suur-ürituste korraldamisel;

Allan Nutov Kolodavitsa külalaua edendamise eest;

Zinaida Pedastik kauaaegse kohusetundliku töö eest vallavalitsuses;

Vello Saar aktiivse tegevuse eest vallalaua arengut edendavates töörühmades ja komisjonides;

Elle Tikpp kohusetundliku töö eest;

Merle Tombak Värskas valla kultuurielu edendamise eest;

Galina Viskar rahvamuusikaalaste õppematerjalide koostamise, omakultuuri edendamise ja kontserttegevuse korraldamise eest.

Saatse kooli lapsevanemate küsitlus

Käesoleva aasta veebruarikuus viidi Saatse kooli lapsevanemate seas läbi küsitlus, mille käigus sooviti välja selgitada erinevaid võimalusi ja alternatiive Saatse lastele põhihariduse andmiseks ning lapsevanemate rahulolu Saatse kooliga. Samuti taheti teada saada, kui palju lapsi planeerib jätkata oma haridusteed Saatse koolis.

Ankeedis kasutati valikvastustega küsimusi ning soovijatele anti võimalus lisada kommentaare. Küsitlus oli anonüümne ja isikuid ei seotud vastustega.

Viie esimese küsimuse puhul võis vastuseid jagada positiivseteks ja negatiivseteks ning "ei tea" vastusteks. Küsitleti 18 lapse vanemaid, seega kõikide koolis õppivate laste vanemaid.

PUUETEGA INIMESTE ABISTAMISEST

MAARIKA LOODUS, sotsiaalõunik

Vastused jagunesid järgmiselt:

1. Kas kontakt Teie ja Saatse kooli vahel on piisav?

14. lapse vanemad vastasid, et "hea", 4 korral oli vastuseks "ei tea".

2. Kuidas olete rahul õpetuse tasemega Saatse Põhikoolis?

15 lapse vanemad olid "rahul" ja 3 lapse vanemad "ei olnud rahul".

3. Kuidas olete rahul Teie lapse koolis toimuvate huviringide tööga?

17 lapse vanemad olid "rahul" ja ühe lapse vanemad vastasid "ei tea".

4. Kuidas olete rahul Teie lapse koolitoiduga?

9 lapse vanemad olid "rahul", ühe lapse vanemate vastuseks oli "ei tea" ja 8 lapse vanemad "ei olnud rahul".

5. Kuidas olete rahul transpordi

korraldusega kooli-kodu vahel?

Transpordi korraldusega olid rahul kõigi laste vanemad.

Juhul, kui laps peaks hakkama käima Värskas koolis, siis sooviks 1 lapse vanemad isikliku sõiduauto kompenseerimist ja 17 lapse vanemad sooviksid, et liinibuss sõidaks Värskas Saatsele pärastlõunasel ajal.

Küsimusele mis ajal oleks vanemad valmis last Värskasse kooli panema kui oleks korraldatud transport olid 7 lapse vanemad valmis muudatusteks 2005. aasta sügisel, 3 lapse vanemad õppeaastal 2006/2007 ja ühe lapse vanem õppeaastal 2007/2008, 6 lapse vanemad siis, kui kool suletakse (neist kuuest lõpetab 2 last põhikooli õppeaastal 2007/2008), ühe lapse vanemad "mitte kunagi".

Rõõmu valmistas lapsevanematele Saatse kooli turvalisus, väike kollektiiv ja õpetajate individuaalne lähenemine õpilastele.

Muretekitavaks peeti väikesel õpilaste arvu ja sellest tulenevat piiratud suhtlusringkonda õpilaste seas, liitklassi, õpetajate taset Saatse kooli vanemas astmes ja seda, et vähe arvestatakse lapsevanemate kriitikatiga.

Küsimusele, mis võiks Saatse koolist saada tulevikus, ei osanud üks lapsevanem midagi vastata, paaril korral arvati, et võiks olla tugevahv algharidusega internaatkool ning mitmel korral oli vastuseks – "pole lapsi, pole kooli".

MAARIKA LOODUS, sotsiaalõunik

Ohvriabiteenus on kõigile kättesaadav

1. jaanuarist 2005 jõustus ohvriabi seaduse 2. peatükk, mis reguleerib riikliku ohvriabiteenuse osutamist. Õigus ohvriabile on kõigil inimestel, kes on langenud hooletuse või halva kohtlemise, füüsilise, vaimse või seksuaalse vägivalda ohvriks, sõltumata sellest, kas kahju tekitaja on tulnud avalikuks ja kas tema vastu on algatatud kriminaalasi.

See ametlik ja kuivavõitu teade viitab siiski millelegi väga inimlikule – meist igaühe uuele võimalusele saada nõu ja juhendamist, kui on juhtunud midagi sellist, mis meie tavapärase elu segi pöörab ja mille korraldamiseks oma oskustest puudu jääb - kui ei tea, kuidas pärast ohvriks langemist oma eluga toime tulla.

Sotsiaalkindlustusameti alluvuses alustas tööd 35 ohvriabitöötajat 16. ohvriabikeskuses üle Eesti. Ohvriabikeskus ongi see koht, kus ohver saab esmast nõustamist ja emotsionaalset tuge. Nõu võib küsida nii telefoni teel kui ka ise kohale minnes. Kui inimene soovib, võib ta jääda anonüümseks. Juhtunu arutatakse üheskoos läbi ja otsustatakse, mida edasi teha. Ohvriabitöötaja

annab informatsiooni erinevate abi saamise võimaluste kohta ning juhendab suhtlemisel asutustega.

Aasta esimesed nädalad on kulunud süsteemi käivitamisele, töösse sisseelamisele ja võimalike abistajate leidmisele piirkonnas. Koostöövõrgustiku loomine, elanikkonna teavitamine ja oma kannatustest rääkima julgustamine on pikk protsess, kuid algus on tehtud.

Eesti jaguneb neljaks ohvriabiteenuse osutamise piirkonnaks. Kodanike vastuvõtt kõikides ohvriabikeskustes on esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kella 9–12 ning kella 13–16. Põlvas asub ohvriabikeskus aadressil: Põlva, J. Käisi 1a, kab. 10 (Põlva Maavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna majas).

PIRET METS, ohvriabitöötaja tel 799 8115

ÜLEVAADE MAAREFORMIST VÄRSKAS VALLAS 2004

2004. a lõpuks oli valla üldpindalast (18782,2 ha) registreeritud maakatastris 15751,3 ha (83,9%). Maareform Värskas vallas seisuga 31. detsember 2004:

	Pindala (ha)	Katastriüksuste arv	keskmise pindala
Tagastamine	8918,6	1423	6,27
Erastamine			
- ostueesõigusega	602,6	304	1,98
- enampakkumisega	156,1	26	6,00
- vaba põllumaa	372,9	125	1,96
- vaba metsamaa	792,1	190	4,17
Munitsipaalmaa	4	2	2
Riigimaa	4905,0	86	57,03
KOKKU	15751,3	2156	7,31

Eelmise aasta jooksul registreerisime 115 uut katastriüksust, millega oleme Põlvamaa omavalitsuste seas esimeste hulgas.

Viimase kuu oleme tegeleenud Õigusvastasel Võõrandatud Vara Tagastamise ja Kompenseerimise komisjoni otsuste võrdlemisega, tegelikult lõpetatud tagastamis- ja kompenseerimismenetlustega. Seetõttu oleks heameel saada kõigilt õigus- ja/või kompenseerimismenetluse täielikult lõpule viidud.

Peatselt hakkab Maksu- ja Tolliamet väljastama 2005. aasta maamaksu- teateid. Arusaamatuste korral helistage kohehel ja püüame tekinud ebaselguse likvideerida. Oleme maksuametiga väga heas koostöös ning sinini kõigist probleemidest üheskoos jagu saanud.

Kevade saabudes soovitaks üle vaadata ka oma maaiüksuste piirimärgid, millede säilimine on maomaniku kohustus.

Ilusat kevadet soovides!

ANDRUS SUURMANN, maanõunik, tel 79 64 647, 53 458 464

TALUMUUSEUMI TEGEMISTEST

TIIA KUNST,
Seto Talumuuseumi varahoidja

Tsaimaja töötars tuleb tõine paastukuu, sest "Kuldatsäuga" naised hakkavad kuduma seto naise "hammõ"-kangast, kangakudumist juhendab Anna Kõivo. Ühed kangasteljed on praegu veel

vabad, kui kellelgi on tahtmist ja materjal endal olemas, siis oleks tal võimalik neid kasutada.

Talv on ettevalmistus suvehooajaks, nii ka muuseumis: sõlmitakse koostöölepinguid, tehakse projekte jne. Muuseum suurendab suvehooajal tsaimaja personali. Seega, kes soovib, võib saada Tsaimajas tööd klienditeenindajana, abikokana või abitööliseks 1. maist kuni 1. septembrini.

Huvilised, võtke ühendust! Ootame ka rohket osavõttu pitsikonkursil ja vanade pitside pakkumisi näitusele. Loe lähemalt allpool.

Talumuuseumis toimuvate ürituste kohta vaata infot 8ndalt leheküljelt "Kultuurikalendrist".

XII PITSIPÄEVAD

2004. aasta Seto pitsipäevade võistlustöö.

Kaheteistkümnendad seto pitsipäevad toimuvad Seto Talumuuseumis traditsioonilisel ajal 5.–15. mai. Tänavuseks teemaks sai välja hõigatud "Kingitus", kuna kohalike suveniiridega on nagu on ja neid võiks juurde teha.

Pitsikonkursile ootame töid, mis mahuvad mõõtudesse 50x50x50 cm. Tööd peavad muuseumi jõudma 1. maiks. Pitsipäevade raames saab üle mitme aasta tutvuda värskelt kõige kõrgema – V kategoria käsitöömeistri tiitli kaitsnud Ulve Kangro töödega, mis peagi jõuavad meile VI rahvusvaheliselt pitsi kongressilt – festivalilt Ungarist.

Ühe talu käsitöönäitus tuleb sel aastal Rāpinast, kuid seto perest. Loomulikult saab näha vana värvilist pitsi ja seda õppida nagu traditsiooniliselt ikka.

Seto pitsi õppimas. Fotod TIIA KUNST.

SÕBRAPÄEVA PIDU

JANE VABARNA, Värskas Kultuuri-keskuse kunstiline juht

Valentinipäev ehk sõbrapäev on päev, näitamaks välja oma armastust, sõprust ja hoolivust kaaslaste vastu. Sellel päeval kingitakse oma sõpradele või armastatule kingitusi, kaarte ja palju muid lõbusaid asju.

Värskas Kultuurikeskuses toimus sõbrapäeva pidu 11. veebruaril. Punasesse riietatud noored said pildistada sõbraga temaatilisel taustal. Fotograafiks oli koolikaaslaste seas tuntud Paul Hunt. Ohtu südameteks olid Egle Põvvat, Kristo Help ja Jane Vabarna, kes viisid läbi lõbusaid seltskonnamänge. Kõige rohkem elevust tekitas "www.rate.ee" hääletus, kus

kõigil oli võimalus anda punkte ja kommentaare viimaste aastate sõbrapäevapidudel tehtud fotosid. Enim punkte saanud foto lubati avaldada valla lehes (vt foto ülal paremal). Peo külalstajatele pakkus maiustusi õpilasfirma "Elf".

Sõbrapäevapeol www.rate.ee hääletuse põhjal enim punkte saanud foto. Foto erakogust.

Soovilugusid ja tervitusi edastas diskor Janek Tenossaar, kes on koolinoorte seas üks populaarsemaid plaadikeerutajaid. Hea oli näha aktiivseid ja taibukaid noori, kes ei pidanud paljaks ka peole ilmunud korraldajaid tervitada.

Noorte osavõtt sõbrapäeva peost on aasta-aastalt suurenenud. Uued mõtted ja külalised kindlasti järgmise aasta sõbrapäeva peol.

Põlvamaa rahvatantsijate žanripäev

Igal aastal toimub rahvatantsijate pidu Põlvamaa erinevas kandis, sellel aastal toimus Värskas. 5. märtsil kogunesid Värskas Gümnaasiumi spordisaali kokku 16 Põlva maakonna rahvatantsurühma. Žanripäeva teemaks oli "folkloorne tants", et tantsijad ei unustaks lisaks seatud tantsudele ka vanemaid rahvatantse. Iga rühm esitas oma paikonnale omase rahvatantsu. Põlva Kultuuriosakonna peaspetsialist Helje

Põvvat andis üritusel üle tantsurühmadele kategooria tunnustused.

Peomeeleolu aitasid luua Tartu Tantsuklubi pillimehed Toomas Valk karmoškjal ja Marju Varblane viiulil. Eesti vanemaid rahvatantse ja uemaid seltskonnatantse õpetas Ülle Käerner.

Üritust toetasid Värskas Gümnaasium, AS Värskas Vesi, Värskas vald ja Sihtasutus Põlvamaa Kultuur. Veelkord suured tänud!

Eesti Iseseisvuspäev

Värskas Kultuurikeskuses toimus 24. veebruaril kell 13.00 Eesti Vabariigi 87. aastapäevale pühendatud kontsertaktus. Sõna võttis Värskas vallavanem Rein Järvlell. Eesti Vabariigi ajaloolisest faktidest andis ülevaate Värskas Gümnaasiumi ajalooõpetaja Vello Jüriöö. Kontserdi sisustasid Värskas Gümnaasiumi ja Värskas Muusikakooli õpilased õpetajate Ilme Hoidmetsa, Galina Viskari, Tiina Kadarpiku ja Meeli

Härmsoni juhendamisel. Tantsuga kõitis rahva meeli rahvalaulu- ja tantsuansambel "Lustiline".

Kontsertaktuse toimumine vabal päeval jättis kahjuks paljud vallakodanikud ilma ilusast üritusest, ju meelitas ilus talveilm loodusesse.

Kontsertaktuse lõppedes andis vallavanem 30le aktiivsele ja töökalale vallaelanikule (vt lk 2) üle tänukirja, millele järgnes vallavanema vastuvõtt.

Kolmas ahunapäev

Seto Talumuuseum korraldas 26. veebruaril kolmanda auhanapäeva. Ettevalmistused algasid juba sügisel näitusekalade kollektioneerimisega ja lõppesid näituse "Kalanahkadest kollaažid" toomisega Lagedilt.

Võistlejatele anti start Örsava järve kaldalt kell 11.15. Vaatamata külmale ilmale registreerus 36 osavõtjat, neist 24 meest, 6 naist ja 6 last.

Poole kolmeks pärastlõunaks olid selgunud võitjad. Pikimad ja raskeimad kalad õngitsesid Meelis Ülend meeste-, Ülta Tiks naiste- ja Sander Liivaga lastearvestuses. Peauhinna, tasuta suitsusauna külalstuse, võitis Meelis Ülend, kes püüdis järvest 935 grammi kalu.

Ahunapäevast osavõtjatel oli muuseumis võimalus degusteerida kalahoidiseid, õppida võrgu kudumist ja parandamist ning kala puhastamist. Avatud oli kaks näitust "Uma järve kalaköös" ja Enn Koorti "Kalanahkadest kollaažid". Ahunapäev lõppes tsaimajas uhhaa söömisega.

Täname kõiki osavõtjaid, abilisi Alfred Pirbet, Urmas ja Ulla Kauri, Eeri Tirpi, Semjon Kaljut, Urmas Mustimetsa ja ürituse rahastajat Värskas Vallavalitsust.

Kohtumiseni taas järgmisel aastal Örsava järvel!

EVI ROHTLA,
Seto Talumuuseumi pedagoog

Setomaa lipp messil. Foto MAIVI LAAR.

Turismitegijate koostöö sujub

18.–20. veebruaril toimunud turismimesil TOUREST olid Setomaa turismitegijad taas väljas ühise boksiga.

Trükiste koostamisega hakkasime tegelema juba sügisel. Nii oli võimalus saata jaanuaris esimesed trükised „Setomaa mi“ silmäärõm!“ Helsingi messile MATKA ja veebruari algul Riia messile BALTOUR.

Huvi Setomaa vastu on endiselt suur. Kõige enam tunti huvi kultuurikalendri vastu. Üritusi, millest osa võtta, meil tööpoolest jagub. Suur huvi oli ka Värskas Sanatooriumi vastu. Messiboksi töös osales iga päev ka üks sanatooriumi töötaja, kes tutvustas lahkelt nende võimalusi.

Meeleolu löid leelokoorid ja pillimehed Tallinnast. Maitsta sai sõira, piirakut, hansat ja värskas vett. Turismimesil Tourest 2005 külalstas 15 507 inimest (reedel 3847,

laupäeval 7123, pühapäeval 4537 inimest). See arv ei sisalda väikesi lapsi, ajakirjanikke ja ekspone. Messi külalstas hulgaliselt ajakirjanikke (106). Kohal olid kõik tähtsamad Eesti telekanalid, raadiojaamad, päevalehed, ajakirjad, maakonnalehed, lisaks press Skandinaaviast, Venemaalt, Saksamaalt, Baltikumist, Austriast ja Šveitsist.

Sõlmiti kasulikke ja huvitavaid kontakte. Loodame, et Setomaa külalstajate arv suureneb sel aastal veelgi.

Tagasiteel liikus mõte juba järgmisele aastale – kuidas tutvustada piirkonda siis? Siit siis mõlemisainet kõigile kuni märtsi lõpuni, mil toimub järjekordne Setomaa turismitegijate ümarlaud.

MAIVI LAAR,
Värskas Turismiinfokeskuse juhataja

Setomaa väljapanek messil TourEst 18.–20.02 Tallinnas. Vasakult paremale: Maire Tuvik (Värskas Sanatoorium), Evelyn Metsar (Obinita Turismiinfo/Seto Muuseumitarõ), Martin Palolli ja Maivi Laar (Värskas Turismiinfokeskus). Foto MAIVI LAAR.

Hetk jääaluse püügi demonstratsioonil Örsava järvel 2003. aastal. Foto TIIA KUNST.

Meeldejääv päev metsas

Peipsi Koostöö Keskuse toetusel toimus Saate Põhikoolis projektipõhine üritus „Metsloomade elu“. Eesmärgiks on süvendada õpilaste teadmisi metsloomadest ja saada ülevaade nende tähtsusest ökosüsteemis. Ürituse käigus on toimunud erinevaid tegevusi: uurimusliku töö koostamine, töö esitlus, teemakohase stendi koostamine, matk talvisesse metsa.

Saate kooli õpilased ja õpetajad tänavad Värskas jahtkonna juhatajat Raivo Kunsti ja tema abilisi, kes leidsid aega ja korraldasid meile väga põneva matkapäeva.

Projekt jätkub veel viktoriiniga ja õpilased võtavad osa jahindus- ja loodusajakirjas „Eesti Jahimees“ väljakuulutatud laste joonistuste võistlusest.

Meie õpilastel on nüüd olemas oma looduselamus, millest joonistama kutsutakse.

TEA KORELA,
Saate Põhikooli loodusõpetuse õpetaja

SPORT

TALV ON OLNUD OK PEKO SUUSAHUVILISTELE TEGUDEROHKE

Orienteerimisklubi „Peko“ suured ja väikesed sportlased 2004. hooaja lõpul. Foto INGRIT KALA.

Vasakult esireast: Tiit Toomas, Jalmar Vabarna, Even Toomas, Raul Kudre, Ingrid Kala. Junioride Maailma MM, Euroopa Noorte MM, Veteranide MM suusaorienteerimise võistlustel 21.–29.01.2005 Sveitsis S-chanfs.

Värskas on suusatamisel pikad traditsioonid. Siit on sirgunud mitmed omal ajal vabariigi paremikku kuulunud suusaspordlased. Õnneks jätkub traditsioonide edasikandjaid veel tänagi.

Värskas OK Peko liikmed, kes oma põhilaks peavad siiski orienteerimist, tegelevad talveperioodil aktiivselt suusatamisega. Tänavusel lumerohkel talvel on toimunud Eestis mitmeid suusaorienteerimise võistlusi, aktiivselt lüüakse kaasa murdmaasuusatamise startides ja osaletakse suusamaratoneid.

Hooaeg 2004–2005 algas mõnede sportlaste jaoks sügisel treeninglaagriga suusatunnelis Soomes, Jämil. Kuigi suvel rullsuuskadel sõites ja imitatsioonjooksu tehes ollakse suusatamise lainel, oli suusatunnelis varis

tasakaalu ja koordineerimise harjutada ning suusatehnikat lihvida.

Novembri lõpus sõitsid Värskas noormehed Jalmar Vabarna, Tiit Toomas, Even Toomas ja treener Raul Kudre Põhja - Soome Leville lumelaagrisse. Nädal hiljem liitusid nendega ka Daisy Kudre ja Ingrid Kala.

Lumelaagris laoti pikkade mahutreeningutega põhja talveks. Koos Eesti koondislastega treenides ulatusid noormeeste päevased treeningud 40.–50. kilomeetrini.

Esimesed startid tegid noored ETV-Hansapanga suusasarja I etapil Otepääl. Parima koha saavutas Daisy Kudre T12 klassis 10. koht, hästi sõitis ka Jalmar Vabarna P18 klassis 64 startinu seas 27. koht.

23.–29. jaanuaril toimusid Sveitsis juunioride MM ja noorte EM võistlused suusaorienteerimises. Eesti koondisesse kuulusid ka Värskas poisid Jalmar, Tiit ja Even.

Parimad tulemused meie poistest saavutas H17 klassis Tiit Toomas: lühirajal 12. ja tavarajal 15. koht. Eveni ja Jalmari tulemused jäid endast 2 aastat vanematega võisteldes kolmandasse kümnesse, küll aga saadi hulgaliselt kogemusi edaspidiseks.

Suusaorienteerimise Eesti MV toimusid Värskas. Mitmed medalinõudlejad Pekost, kes kandsid korraldaja kohustusi ei saanudki startida, kuid noored olid tasemel, võites 3 päeval kokku erinevates vanuseklassides 15 medalit. Eesti noortemeistri tiitlit kannavad Tuuli Kotov, Daisy Kudre, Even Toomas ja Tiit Toomas.

Mõni kõrvalseisja võis pida Värskas noorte medalisadu Eesti MV-I koduradade toetuseks. Oma tegelikkust näidati taas 5.–6. märts Eesti X Maatalimängudel. Hatikul võitsid

Värskas OK Peko sportlased kahel päeval 21 medalit!!! Kahekordseteks talimängude võitjateks suutsid sõita Jalmar Vabarna H18, Randy Korb H21 ja Ingrid Kala D35. Kui veidi nagu oodatud võidud oma vanuseklassis I päeval ja Tiit Toomas H16 klassis II päeval, siis rõõmu valmistas Sander Linnuse esimesed suusaorienteerimise auhinnalised kohad H14 klassis (III koht mõlemal päeval). Väga heaks tulemuseks võib pidada ka alles 11-aastase Daisy Kudre 3-minutilist võitu vanemate konkurentide ees lühirajal D14 klassis.

Visalt võitles Mammaste radadel Maatalimängude raames teatesuusatamises Värskas valla PA vanuseklassi võistkond. Valdade arvestuses saavutati III koht (Even, Jalmar, Tiit), TC teatevõistkond saavutas 6. koha.

Võistlusi on olnud suusaradadel veelgi. Kokkuvõttes tahaksin öelda, et nii edukat hooaega pole OK Peko varem olnud. Sihikindel treening ja tõsine suhtumine oma harrastusse toob edu.

Paraku on aga suusatamine kulukas spordiala ja nõuab üsna palju raha. Siinkohal peame tänama Värskas valda, kes kehtestas eelmisest hooajast spordiklubide toetuse. Orienteerimisklubile Peko on sealt saadud 8000 krooni suureks abiks. Tihti tuleb rahade leidmiseks kirjutada ka projekte. Toetust oleme leidnud valla kultuuri- ja spordikomisjonilt ja Põlvamaa Kultuurkapitalilt. Kõige suurem tugi ja toetus tuleb aga siiski lapsevanematelt, kelle abiga muretsetakse treeningvarustus ja osaletakse võistlustel.

INGRIT KALA

Värskas karika-võistlused suusatamises

Nagu paljudel varasematel aastatel, nii ka sel aastal toimuvad Värskas valla spordikomisjoni toetusel ja OK Peko korraldusel Värskas valla karikavõistlused suusatamises. Täna on toimunud 6 etappi ning plaanis veel kaks.

Võistlused on toimunud staadioni ümbruse radadel ja Verhulitsa suusamaja juures. Ühtekokku on rajale tulnud 53 suusahuvilist, keskmiselt 30 võistlejat igal korral. Parimad selgitatakse 16 erinevas vanuseklassis. Senini on rohkem võite saavutanud: D8 Doris Kudre, D12 Daisy Kudre, D14 Tuuli Kotov, D16 Liisa Raudkepp, D21 Tiina Tillo, D40 Helena Kudre, H8 Andre Perve, H10 Ivo Laanelind, H12 Kristjan Linnus, H14 Sander Linnus, H16 Tiit Toomas, H18 Jalmar Vabarna, H21 Raul Kudre, H40 Einar Raudkepp.

Kokkuvõttes lähevad arvesse 6 parema võistluse kohapunktid ja parimaid autasustatakse hooaja lõppedes karikatega. Seni, kuni jätkub mõnust talveilma, kutsun kõiki nautima suusatamist.

INGRIT KALA, suusatamise karikavõistluste peakorraldaja

Suusatamise startis on Marek Parm. Foto RUTT RIITSAAR.

XXVIII Peipsi Talimängud Palal

RUTT RIITSAAR, arendusnõunik

19. veebruaril toimusid Palal, Jõgeva maakonnas järjekordsed Peipsi Talimängud. Talimängudel osalesid kuue omavalitsuse võistkonnad: Pala, Vara, Alatskivi, Värskas, Mikitamäe ja Räpina. Ühepäevasele võistlusele oli plaanitud kümme ala: lumerajasõit, reesõit, suusatamine, teatesuusatamine, võrkpall, kabe, male, koroon, juhtkonnavõistlus ja mälumäng.

Suusatamises ja võistkondlikus teatesuusatamises võistlesid mehed ja naised kolmes erinevas vanuseklas-

sis vabas tehnikas vastavalt 5–2 km. Juhtkonnavõistluses oli neli ala: kombineeritud teatevõistlus, kus kolmeliikmeline võistkond pidi ühel suusapaaril suusatama, tabama nooleviskes näitlikke metsloomi ja laskma õhupüssist maha 10 märki; teiseks tavapäratu reesõit, kus võisteldi liu pikkuses; kolmandaks suusatamise teatevõistlus kahekesi ühel suusapaaril. Viimane, neljas, võistlus oli kombineeritud noolemängust ja lumehokist.

Külmal talvepäeval kuni hillsõhuni kestnud võistlustel saavutas 35-liikmeline Värskas valla võistkond I koha võrkpallis, III koha juhtkonnavõistluses, males, teatesuusatamises ja suusatamise kokkuvõttes. Tehnilistel põhjustel ebaõnnestus lumerajasõit, kuna Värskas võistkond oli loosi tahtel viimane raja läbija ning raja kvaliteet ei võimaldanud enam seda teha. Üldkokkuvõttes sai Värskas vald võistlustel IV koha.

Elteatena sportlastele, et käesoleva aasta Peipsi Suvemängud toimuvad Rāpinas 23. juulil ja 2006. aastal on Peipsi Talimängud Värskas.

ELU

Kevadlaul

Naase muutõ umma miilt
Tõisildõ umma tahtmist
Kui küll tulõ keväjäkene
Halas haina aokõnõ
Mullaga inämp mustast tekkui
Maaga hinnäst määrkui
No meil pindsi pääle pandas
Abirahha mano andas
Proovimõ sis ellä provva muudu
Liina muudu liikuda
Teeme kudrä kukrohe
Lainõ lagipäähä
Restorani lääme ruuga süümä
Kohvikohe kohvi juuma
Vot sis tulõ kerge elo
Kerge elo, illos elo

ALEKSANDRA KÕIV

Pensionäride selts külas Värskas Gümnaasiumil. Foto MAIME KAPTEN.

VERSKA PENSIONÄRIDE SELTSI "EHAVALGUS" TÜÜDEST JA TEGEMISTEST MÖÖDUNUD AASTÄ JOOSUL

MAIME KAPTEN, üts seltsi liikmõtõst

Kuna 2004. aastak õ läbi saamu, sis mõtli, õt vaja anda tõisilõ ka tiidä, midä mi, Verska pensionäride seltsi liikmõ ommava aastä joosul tennü ja koh käiünü. Taha-i nigu uskugi, õt nii pallo aigo om jo selts tegutsõnu. Oll 1. rehekuu pääväl 2003. aastäkal, ku seltsi liikmõ edimäist kõrda kokko tulliva. Tuust aost koni senimaani olomõ õga kuu kokko tulnu. Tuu om saanu õkva nigu süäme asäs. Kes om käuma naanu, tuu inäp vahelõ olõ-i jätnü.

Mi tegemise naksiva pääl 2003. aastäkal. 1. lehekuu pääväl olliva meil küläh Rāpinä pensionäri. Kuna nimä olliva varõmb kokko käuma naanu, sis kuluisva näidepõolsõ näponäute meele maräst ar.

14. rehekuu pääväl jõimõ tsäie ja aroteme, midä iihpuul tetä ja midä plaani võtta.

6. märdikuu pääväl käveme Hirvemäe Puhkõkeskõh küläh. Pallo liikmõ olõ-i sääl viil käiünü. Seltsi esimiis, Endel Kapten, kes sääl es tüütäs, om maja tüüde ja tegemistega kursih. Timä näüdas meele kõkkõ ja ka kõnõli kõgõst. Peräst istõmõ kuuh, aimõ juttu, laulimõ ja peime plaani, õt võtamõ osa käsitüüpäväst Rāpinäh.

29. jõuluku pääväl oll üts kõgõ suurõmb pido talvõ. Jõulupido, midä peivä erälde Verska, Saate ja Matsuri pensionäri. Edesi saime jo kokko vahtsõl 2004. aastäkal. Edimäne üritus oll 22. vahtsõaastakakuu pääväl Verska Sanatooriumiga tutvumine. Saimõ kokko arst Juhansoniga, kes meele veiga häste kõnõli ja näüdas, koh viivanõnõ tetäs ja kuiviisi. Liisi Kutkina kõnõli rohotaimõdõst ja rohotsäidist.

17. radoku pääväl käveme küläh Verska Gümnaasiumih. Koolimaja ruumõ ja klassõ tutvust meele Ilme Hoidmets. Käveme klassiruumõh ja saimõ kokko õpilastõ ja oppajaidega. Kuulimõ ja näime koolilastõ esinemiisi. Kooli elost kõnõli koolijuht Anna Stepanenkova. Toda juhtu-i õga päiv, et vanaimä ja vanaesä kuuli lääväh. Mäidsime kooli söõkõlah tetti süüke.

Kuna plaanih oll kävõ aastä joosul kats kõrda teatrhi, sis 31. paastuku pääväl saigi tuu asi ette võetus. Käveme Tartõh Vanemuisõh "Viulidaja katusel" kaemah. Kõik jäivä veiga rahulõ.

30. mahlaku pääväl kävëvik küläh Rāpinä pensionäri. Pääle paaritunnist tsäilavvah istmist ja kogõmõtõ vahetamist lätsime edesi Verska Sanatooriumi, koh oll volbripido.

21. lehekuu pääväl käveme küläh vastvalminu Verska Talomuseumi Tsäimajah. Uudistamist oll pallo. Pruusõmõ ka tsäimaja süüke.

3. hainakuu pääväl külästime Verska Piirivalvõkõrdõnit. Tagase tullõh

saimõ kokko Esä Andreasõga Verska kerkõh, kes kõnõli keriko ajalust ja pühakõtõst.

30. hainakuu pääväl võtimõ osa jumalateenistõs Saate kerikõh. Edesi käveme küläh Saate vanadõkõtõh ja Saate Seto Muuseumih. Lõunast keedime muuseumi püstkuah olõvah katlah hüä supi. Seime suppe ja võileibä. Pääle viil kringlet ja kohvi.

Üte suurõ üritusõna tulõ mainida kokkõsaamist Verska Vallavalitsusõ ja Vallavõlikõgõ liikmidõga 27. põimukuu pääväl. Tuu sai läbi viidüst Hirvemäel koh peräst peime ütehkuuh piknikku.

Vallavalitsusõ tüüst ja tegemistest and üle-vaatõ vallavanõmb Rein Järvelill esi ja vastas mi küsimõtõstõ.

21. süükõskuu pääväl külästime Koidula piiripunkti.

21. rehekuu pääväl toimu Salongiõtak Hirvemäel. Küläh oll kutsut mi uma kodokandi kirāmiis Nasta Pino. Sjoost üritusõt võttõ osa ka tõnõ veiga kuulus inemine, kirāmiis ja mi hüä tutvva Ilmar Vananurm.

24. rehekuu pääväl käveme ekskursioonil Püsa liivakõobastõh. Edesi sõidimõ Obinita Seto Muuseumitarõ mano. Meid võeti veiga lahõkõh vasta ja näüdati meele kõkkõ huvitavat. Lõunast jõudsõmõ Meremäe Turismitalõ. Sääl oll meil lahõkõ perenaane vastah, kes ka meele lahõkõ kõkkõ selet ja näüdas. Sõõgist pakute hääd liha ja sibulaga keedet mulgiputro. Seime magusat ubina piirakõ ja jõimõ tsäie.

20. märdikuu pääväl käveme Verska Sanatooriumih küllõmah Vanõmuisõ seltsi segakõori ja Ida-Viru segakõori kontserti.

Tõnõ teatrhi käimine toimu 21. märdikuu pääväl. Käveme kaemah õperetti "Krahvinna Mariza". Buss oll rahvast täüs ja kõik jäivä etendüsõga veiga rahulõ.

Kokko om meil sis toimuunu 2004. aastäkal 18 üritust ja osa om võtnu noist 561 inemist. 2005. aastäkal om meil liikmit jo 47. Tänuõna piäme ütlemä kõgõpäält iistvidajilõ ja Endel Kaptenile, kes omma hüä sainu tuu iist, et mi olomõ saanu kävõ ja nätä. Suurõ aitiüma ütlemä ka Verska Vallavalitsusõlõ ja valla juhtidõlõ, kää meid jõudõpiti toetivä ja massiva kinni mi sõidukulu. Tennäme ka AS-i "Värskas Vesi" ülemäb, kes and mi üritustõlõ hääd ja karastavat mineraalvõet. Suur teno ka kõigilõ tõisilõ asustõlõ inemistele, kes löidsevä mi jaos aigo meele kõkkõ näüdatä ja kõgõst häste huvitavalt kõnõlõda.

VERSKA PENSIONÄRIDE SELTSI 2005. AASTÄKA ÜRITUISI PLAAN:
Vahtsõaastakukuu - seltsi talsipüha
Radokuu - "Vanemuise" teatrhi käimino, tükk "Kadrioru vanad"
Paastukuu - Maaselitsa pidamine
Mahlakuu - häätegevuslik tüü väläh
Lehekuu - piknik ja kokku saamine Verska valla päälkõga
Piimäkuu - bussireis Mulgimaale, kaemi ilõst turismikõtõssit
Põimukuu - läämi külla Savi tallu Eela ja Arvo Jääl
Süküskuu - tsäiõtak Verska Vallavõlikõgõ kandidaatõga
Rehekuu - "Vanemuise" teatrhi käimino
Märdikuu - märgõtami 2005. aasta tegemisi üle ja panemi paika 2006. aastaka plaani
Jõulukuu - võtami osa Verska valla pensionäride jõulupidõst

Käes on Maaselits 13. märts 2005 Värskas Kultuurikeskuses. Foto VALERIA LITVINENKO.

V A R I A

VE NE F Ö D E R A T S I O O N I V I I S A D E S T

Vene Föderatsiooni viisade kättesaamine on veninud, käes on juba märtsi lõpp, kuid Värskas kandi inimestest on vaid neli saanud kätte 2005. aasta viisa. Selgitusi olukorrale jagas Lembit Sikk, viisakoordinaator:

„Eelmisel aastal alustati viisataotluste vastuvõttu Põlva maakonnast, sel aastal 18. jaanuaril Võru maakonnast. Põlva maakonnas võeti esimesed viisataotlused vastu 21. jaanuari paiku. Vene saatkonda viin viisataotlused vas-

tuvõtmise järjekorras, s.t et kõigepealt viisin Võru maakonnas vastu võetud viisataotlused ja alles seejärel Põlva maakonnas vastu võetud viisataotlused.“ Samas järjekorras menetletakse viisaid ka Vene Föderatsiooni Konsulaadis Tartus. Viisaid jõutakse vormistatakse kuni 200 tükki nädalas.

Lembit Siku sõnul on vastu võetud 2000 viisataotlust, neist 800 on valmis, 200 antakse kohe saatkonda sisse. Järjekorda ootavad veel 1000 taotlust. Kuna sellel

aastal vormistab viisaid vene saatkonnas vaid 1 inimene, siis sellise tempo ja viisade arvu juures peaks kõik viisad kätte saama aprilli keskpaigaks. Viisataotlusi võetakse vastu kuni mai kuuni.

Värskas inimestest, kes andsid viisataotlused sisse 26.01, saavad esimesed sada viisad kätte 21. märtsil ning ülejäänud sada 28. märtsil.

RUTT RIITSAAR,
arendusnõunik

Meeldetuletus ettevõtjatele

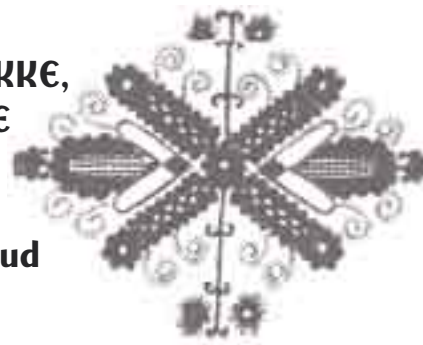
Lugupeetud Värskas valla territooriumil tegutsevad ettevõtjad. Tuletan Teile meelde, et on viimane aeg hakata tegema oma ettevõtte majandustegevuse registrisse kandmisega. Nende ettevõtete suhtes, kes ei ole seda teinud 15. aprilliks 2005 kohaldatakse sanktsioone rahatrahvi näol vastavalt seadusele.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi koduleheküljel (www.mkm.ee) on olemas taotluste vormid vastavalt iga ettevõtja tegevusalale (kauplemine, hulgimüük, jne). Täitke vajalik vorm, allkirjastage, kandke Värskas Vallavalitsuse arveldusarvele (Eesti Ühis pangas 10402018388001, Hansapangas 1120245346) riigilõiv summas 300 krooni iga tegutsemiskoha eest ja esitage dokumendid valla sekretärile.

Kui Teil on küsimusi, siis helistage, annan hea meelega selgitusi ja juhiseid.

VALERIA LITVINENKO, vallasekretär
e-mail: valeria@verska.ee

VÄRSKA VALLAVALITSUS
TERVITAB KÕIKI VALLAELANIKKE,
ALLASUTUSTE JA ETTEVÕTETE
TÖÖTAJAJD NING
KOOSTÖÖPARTNEREID
20. märtsil kell 14.33 saabunud
KEVADE puhul!

Saatse kooli vilistlaste kokkutulek SAATSE KOOL 110

11. juunil 2005 kell 16.00 Saatse Põhikoolis
Oodatud on kõik kooli endised õpilased, õpetajad ja töötajad!

Peakorraldajate kontaktandmed:

Tea Korela, tel 51 902 724, e-mail tea.korela@mail.ee.
Elle Tikkop tel 50 74 977, e-mail elleti@hotmail.ee.
Osavõtumaks 25 krooni kanda Hansapanga arveldusarvele 1120245359, selgitusse kirjutada „Saatse PK juubel 110“ ja lisada registreeritava nimi.

Kokkutuleku korraldustoimkond: Valeri Labe, Oleg Kostõgov, Kaja Linnus, Sirje Kruusamäe, Viktor Kullasaar, Toivo Toomas, Lea Ojaperv, Aivo Toonekur, Ingrid Kala, Davis Kostõgov.

Päevakava:

16.00 osavõtjate registreerimine koolimajas, väljapanekute, näituste vaatamine ning muuseumi, kiriku ja surnuaia külastamine;
18.00 kontsert-aktus kooli saalis;
19.00 pildistamine, klasside kogunemised;
19.30 kutsutega külaliste ja koolis töötanud õpetajate vastuvõtt II korrusel;
20.00 tantsuõhtu kõigile.
Töötub kohvik.

Registreerimine: telefonil 79 64 342 või e-mail saatse.kool@mail.ee

Õnnitleme sünnipäevalapsi

Aleksandra Toomiste	7. jaanuar – 86	Aleksandra Plato	13. veebruar – 78
Jaan Puhm	21. jaanuar – 86	Veera Kalamägi	1. veebruar – 77
Aleksandra Paulus	23. jaanuar – 86	Säde Laanelind	24. veebruar – 77
Anastasia Aaspõld	1. jaanuar – 80	Jelisaveta Kikkamägi	15. veebruar – 76
Stepan Tumala	3. jaanuar – 80	Liidia Kudre	17. veebruar – 76
Vassili Kannu	9. jaanuar – 80	Veera Liivik	19. veebruar – 76
Anna Korela	11. jaanuar – 80	Aleksei Järvik	21. veebruar – 75
Alvi Suun	10. jaanuar – 79	Victor Kononov	20. veebruar – 70
Erich Kunst	3. jaanuar – 78	Volli Kukumägi	3. veebruar – 65
Aleksandra Metsakaev	14. jaanuar – 78	Harri Sass	17. veebruar – 60
Evgenia Kvasova	05. jaanuar – 75	Aavo Semm	4. veebruar – 55
Aleksandra Nargla	10. jaanuar – 70	Hillar Astla	12. veebruar – 55
Nikolai Laanelind	14. jaanuar – 70	Nikolai Kudre	24. märts – 90
Tiiu Lembra	05. jaanuar – 65	Olga Serbak	18. märts – 83
Vassili Zaitsev	10. jaanuar – 65	Olga Palm	21. märts – 81
Juta Toobre	12. jaanuar – 65	Aleksandra Padumäe	29. märts – 81
Endel Kapten	20. jaanuar – 65	Darja Leht	3. märts – 79
Helju Mikitalo	03. jaanuar – 55	Maria Sõro	18. märts – 78
Varesepoeg Aleksei	19. veebruar – 91	Leida Kruusamäe	2. märts – 77
Aleksander Lallu	1. veebruar – 84	Stepan Jänes	22. märts – 77
Vassili Krahv	28. veebruar – 84	Paul Vähk	3. märts – 76
Tatjana Kustala	9. veebruar – 83	Veera Lillik	26. märts – 75
Aleksandra Kaurilind	12. veebruar – 83	Stepan Kullasaar	28. märts – 75
Anastasia Puhm	4. veebruar – 81	Nikolai Kütisaar	1. märts – 70
Aleksander Lillik	22. veebruar – 81	Veera Võsonurm	9. märts – 70
Jevdokia Kuk	23. veebruar – 81	Elsa Antsi	13. märts – 70
Anna Linnumets	6. veebruar – 80	Jaan Järveveer	15. märts – 65
Jekaterina Anderson	14. veebruar – 80	Aino Koba	27. märts – 65
Semjon Kalju	27. veebruar – 80	Kalle Puhalainen	6. märts – 60
Maria Tanila	14. veebruar – 79	Vello Rannaste	8. märts – 50
Maria Ojaperv	20. veebruar – 79		

REKLAAMI HIND MEIE AJALEHES

7. märtsil 2005 kinnitati Värskas Vallavalitsuse määrusega nr 2-m ajalehes „Värskas valla sõnumid“ avaldatava reklaami hinnakiri. Hinna aluseks on formaadi A4 maksumus 500 krooni, väiksemad formaadid vastavalt: 1/2 A4 (14,5x21 cm) 250 kr, 1/4 A4 125 kr jne.

Reklaami avaldamissoovi korral võtta ühendust Rutt Riitsaarega tel 79 64 772 või e-mail: rutt@verska.ee vähemalt 2 nädalat enne ajalehe ilmumist, s.o juuni lehte 13. juunini, septembri lehte 12. septembrini, detsembri lehte 5. detsembrini.

Värskas vallavalitsus ja vallavolikogu tervitavad pisikesi vallakodanikke ning õnnitlevad nende vanemaid!

Kersti Savimägi, Evelin Mets, Kristel Kaar

Kultuuri- kalender

MÄRTS

30. märts: Kinobuss Värskas Kultuutikeskuses „Minu vend on koer“ ja „August 1991“

APRILL

1. aprill: Naljapäev Värskas Gümnaasiumis
2. aprill: Naisrahvantsurühm „Lustiline“ 25. sünnipäeva tähistamine Värskas Kultuutikeskuses
6. aprill: Lasteteater „Saabastega kass“ Värskas Kultuutikeskuses

9.–10. aprill: Peko kevad, korraldaja orienteerumisklubi Peko

25. aprill: Jüriöö ülestõusu tähistav tõrvikutega teatejooks

Kuni 30. aprillini näitused Seto Talumuuseumis Enn Koort „Kalanahkadest kollaažid“, „Ise tehtud – hästi tehtud“ (E. Rohtla) ja fotonäitus „Setokõso sõitva ...“ (Obinitsa muuseum)

MAI

1. mai: Lihavõtted Värskas kiigeplatsil

5.–15. mai: XII Seto pitsi päevad Seto talumuuseumis konkurs: „Kingitus“, näitused vanast pitsist uueni, konkurstöödest, käsitööõppused
5.–15. mai: näitus Seto Talumuuseumis Ulve Kangro autoritöödest

5. mai – 1. okt.: näitus Seto Talumuuseumis „Üte talo näpotüü“ Alla Kalle

6. mai: Jüripäeva kirmask Värskas kiigeplatsil

6. mai: Omakultuuriringi „Laanõtsirk“ õppepäev ja vilistlaste kokkutulek

8. mai: Emadepäeva kevadkontsert Värskas Kultuutikeskuses

9. mai: Rahupäeva tähistamine

12. mai: Ilusa sõna päev Värskas Gümnaasiumis

16.–29. mai: näitus Seto Talumuuseumis „Pilliroost meened“ (Peipsi Koostöö Keskus)

21.–22. mai: III Peko MTBO, korraldaja orienteerumisklubi Peko

Mitmevõistluse päev Värskas Gümnaasiumis

JUUNI

1. juuni: Lastekaitsepäev Värskas Gümnaasiumis

1. juuni kuni 15. okt.: fondinäitus Seto Talumuuseumis „Peergudest elektrini“ (T. Kunst, E. Rohtla)

23. juuni: Jaanipäev Värskas laululaval

30. juuni: Iloõhtu Seto Talumuuseumis „Ko´ tõrvalill jo´ häitses, sõs ots purugi purru“ Õhtut juhivad rahvalauluansambel „Kuldatsäuk“ ja rahvatantsuansambel „Lustiline“. Pilli mängib Taivo.

Värskas valla sõnumid

Number 1(4), märts 2005

Toimetaja: Rutt Riitsaar
Redigeerijad: Jane Vabarna, Martin Palolill
Telefon: 796 4772
e-mail: rutt@verska.ee
Valla veebileht: www.verska.ee

Makett ja külendus:
MTÜ Kütioru Avatud Ateljee
Trükk: AS Võru Täht

Järgmine nr ilmub juunis 2005

Värskas vallavalitsus ja vallavolikogu mälestavad manalatele lahkunuid:

Jevgenia Kena, Jekaterina Unga, Paul Lombiots, Aivo Lumi, Paraskeva Kõiv, Anastasia Viidik, Anna Kostõgova